

Кафедра менеджменту

Лекції проводить

д.е.н., доц. Коваленко Наталія Василівна

Контактна інформація	Kovalenko-nv@ukr.net +380442808438
-----------------------------	---------------------------------------

Адреса, номер аудиторії	вул. Михайла Омеляновича-Павленка 1, ауд.242
--------------------------------	--

Час консультацій	Пн. з 11-00 до 15-00
-------------------------	----------------------

Практичні заняття проводить

д.е.н., доц. Коваленко Наталія Василівна

Контактна інформація	Kovalenko-nv@ukr.net +380442808438
-----------------------------	---------------------------------------

Адреса, номер аудиторії	вул. Михайла Омеляновича-Павленка 1, ауд.242
--------------------------------	--

Час консультацій	Пн. з 11-00 до 15-00
-------------------------	----------------------

Анотація курсу: формування у майбутніх менеджерів теоретичних знань і практичних навичок щодо особливостей розвитку сучасного світового ринку відповідно до процесів глобалізації та інтеграції.

Предметом вивчення є теорія і практика функціонування світового ринку, формування уявлення про вплив екзогенних і ендогенних факторів на динаміку конкретного ринку.

Міждисциплінарні зв'язки: викладення матеріалу пов'язане з вивченням наступних освітніх компонентів: державне та регіональне управління, основи сталого розвитку, макро- і мікроекономіка, основи логістики.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Сутнісна характеристика світового ринку

Тема 1. Сутність світового ринку.

Ринок як економічна категорія. Поняття світового ринку і етапи його формування. Функції світового ринку. Класифікація ринків. Види світових ринків.

Тема 2. Особливості світового ринку.

Структура світового ринку. Сектори світового ринку. Механізм формування світових товарних ринків. Світовий ринок як механізм реалізації світогосподарських зв'язків.

Тема 3. Внутрішні і зовнішні ринки.

Сучасна сутність та класифікаційні характеристики внутрішнього ринку. Теоретичні підходи до розвитку внутрішнього ринку в умовах відкритої економіки. Механізм впливу глобальних криз на розвиток внутрішнього ринку. Сучасний зміст трансформації конкуренції на внутрішньому ринку. Сучасна система світового ринку.

Тема 4. Ринок продавця і ринок покупця.

Асортимент продукції. Різниця між ринком покупця та ринком продавця. Характеристика ринку продавця. Характеристика ринку покупця. Фактори, що впливають на поведінку покупця на ринку.

Тема 5. Ринки економічних співтовариств держав і національні ринки.

Європейська асоціація вільної торгівлі, зона вільної торгівлі «США-Канада», Північноамериканська угода про вільну торгівлю. Бенілюкс. Європейський економічний простір, Африканський союз, Латиноамериканський економічний союз та їх взаємозв'язок з національними ринками. Зони вільної торгівлі країн Південно-Східної Азії – АСЕАН.

Тема 6. Регіональні ринки.

Сутність регіональних ринків, класифікація. Регіональні ринки ресурсів, товарів і послуг, маркетинг регіону Європи, Америки, Азії, Африки, Австралії та Океанії. Спільний арабський ринок.

Модуль 2. Організація та регулювання процесів на світовому ринку

Тема 7. Ринки товарів споживчого призначення і товарів виробничого призначення.

Взаємозв'язок моделей ринків. Відмінності ринків. Головні галузі діяльності. Класифікація товарів широкого вжитку. Класифікація товарів промислового призначення. Асортиментна політика.

Тема 8. Міжнародний ринок послуг.

Сучасний стан та структура. Умови розвитку світового ринку послуг. Сутність послуги. Структура міжнародних послуг. Класифікація послуг.

Тема 9. Міжнародний ринок праці.

Міжнародний ринок праці: поняття та особливості функціонування. Міжнародна організація праці: мета, функції, структура. Міжнародна організація з міграції (МОМ): історія створення, статут, цілі та завдання, діяльність. Протидія торгівлі людьми.

Тема 10. Міжнародні фінансові ринки.

Національний і міжнародний фінансовий ринок. Класифікація фінансових ринків. Сутність міжнародного фінансового ринку. Формування світового фінансового ринку. Передумови формування світових валютних і кредитних ринків, ринків цінних паперів і деривативів.

Тема 11. Ринки технологій, патентів, ліцензій і ноу-хау.

Загальна характеристика світового ринку технологій. Особливості міжнародної передачі технологій. Сучасні напрямки міжнародного трансферу технологій. Форми міжнародного трансферу технологій. Особливості ліцензування та франчайзингу в міжнародному трансфері технологій.

Тема 12. Сучасні характеристики світового ринку.

Особливості формування сучасних ринків. Визначальні фактори розвитку сучасної міжнародної торгівлі товарами та послугами. Структурні деформації на світовому ринку.

Методи контролю: Методи поточного контролю: поточне тестування, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, перевірка домашніх завдань, перевірка індивідуальних завдань.

Методи модульного контролю: письмова контрольна робота, підсумкове тестування.

Джерела для вивчення курсу –

- 1 Електронний ресурс бібліотеки НТУ: <http://lib.ntu.edu.ua/catalog/login.html>
- 2 Віртуальне середовище навчання (Google classroom).

Оцінювання

Підсумкова оцінка вивчення дисципліни розраховується з використанням наступних категорій

Поточне тестування та самостійна робота (максимальна кількість балів)						Підсумковий контроль: екзамен / залік	максимальна кількість балів разом	
Модуль 1			Модуль 2					
Активність	Поточне тестування	Модульний контроль	Активність	Поточне тестування	Модульний контроль			
1	2	3	4	5	6	8	9	
Семестр								
						40	100	

Критерії оцінювання: http://vstup.ntu.edu.ua/pro_orhanizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf.

Політика несвоєчасної здачі роботи. поточні та підсумкові контролю проводяться відповідно до графіку освітнього процесу та встановлених Науково-методичною радою НТУ графіків. У випадку неявки здобувача вищої освіти на контроль за поважних причин є можливість індивідуального проведення в узгоджений з викладачем термін за наявності дозволу деканату.

Повторне складання екзамену у випадку отримання незадовільної оцінки допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.

Запізнені завдання. При здачі роботи без поважної причини пізніше встановленого терміну оцінка буде знижена на 10 %. Технічні проблеми (поломка обладнання, проблеми з друком) не є поважною причиною для несвоєчасної здачі роботи.

Політика переоцінки. Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки. У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів семестрового контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Перескладання семестрового контролю з метою підвищення позитивної оцінки не допускається.

Політика відвідування та / або активності. Відвідування навчальних занять є обов'язковим для здобувача освіти. Невиконання здобувачем освіти завдань, що визначені індивідуальним навчальним планом практичних/семинарських/лабораторних занять, через відсутність на заняттях є підставою для прийняття рішення про недопущення до семестрового контролю. За рішенням декана факультету передбачається надання можливості виконати пропущені завдання за індивідуальним графіком (але не пізніше, ніж до завершення семестрового контролю).

Плагіат, академічна доброчесність: http://vstup.ntu.edu.ua/polozhennyantu_dobroch.pdf.

Порушеннями академічної доброчесності є:

- академічний плагіат;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- неправомірна вигода;
- хабарництво.

При проходженні контролю (поточного або підсумкового) особа, яка проходить контроль, не має права використовувати будь яку зовнішню (сторонню) допомогу. Якщо оцінювач підозрює особу, що проходить контроль, у використанні недозволених допоміжних засобів, він має право запропонувати їй учинити дії, які б спростували підозру. У разі відмови, списування, використання недозволених допоміжних засобів чи зовнішньої допомоги (обману) результат оцінюється як «незадовільно».

Поведінка в аудиторії. Ноутбуки та портативні пристрої можна використовувати **ВИКЛЮЧНО** з навчальною метою за вказівкою викладача. Неправомірне використання ноутбуків чи кишенькових пристроїв вважатиметься порушенням дисципліни, викладач має право ініціювати відповідні дії. В аудиторії забороняється вживання їжі, напоїв (за винятком води). Здобувачі вищої освіти та викладачі повинні дотримуватися етичних норм поведінки.

Здобувачам вищої освіти з обмеженими можливостями або особливими потребами слід звернутися до деканату та обговорити з викладачем питання організації навчання (до початку семестру).

При виникненні у здобувача вищої освіти проблем зі здоров'ям, які можуть заважати навчанню (напружені стосунки, посилене занепокоєння, вживання заборонених речовин, почуття слабкості, труднощі з концентрацією уваги та/або відсутність мотивації) слід звернутися до медичного закладу та повідомити про це деканат.

Свої скарги, пропозиції, зауваження та повідомлення про наявність конфліктних ситуацій в рамках освітніх програм здобувачі можуть надсилати електронною поштою за адресою: general@ntu.edu.ua, або скористатися скринькою довіри, яка розміщена при вході в університет.

E-mail звернень до психологічної служби: philosophy@ntu.edu.ua.

Зв'язок з викладачем: e-mail: kovalenko-nv@ukr.net тел.: +380442808438

Рекомендована література:

Основна:

1. Білоцерківець В. В., Завгородня О. О., Лебедева В. К., Золотарьова О. В. Міжнародна економіка: підручник / за ред. А. О. Задой, В. М. Трасевича. К.: ЦУЛ, 2012. 416 с.
2. Чигрин, О. Ю., Абаас, С. М. Аналіз особливостей розвитку світового енергетичного ринку. Вісник СумДУ. Серія «Економіка», № 4, 2017. С. 140-145.
3. Юр'єва, П. Б. Світовий ринок нафти: ключові характеристики та тенденції. Економіка і суспільство. 15, 85-94.
4. Андрейченко А.В., Горбаченко С.А., Грінченко Р.В., Карпов В.А., Кучеренко В.Р. Аналіз ринкової кон'юнктури: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2014. 345 с.
5. Голікова А.П., Довгаль О.А. Світова економіка: підручник Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 268 с.
6. Мішеніна Г.А., Матвеева Ю.Т. Дослідження ринку: конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет, 2015. 185 с.
7. Носач Л.Л. Світовий ринок товарів та послуг: навч.-метод. Посібник. Х.: «Видавництво «Форт», 2014. 295 с.
8. Григорова-Беренда Л.І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник. Х.: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2016. 136 с.
9. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Бохан А.В. Світовий ринок товарів та послуг: підручник / за заг. ред. А.А. Мазаракі. К.: КНТЕУ, 2016. 708 с.
10. Циганкова Т.М. Міжнародна торгівля: навчальний посібник. К.: Київський національний економічний університет, 2016. 488 с.
11. Осташко Т.О. Структурні зміни у світовій торгівлі як чинник розвитку внутрішнього ринку України: колективна монографія. К.: ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2019. 350 с.

12. Серпухов М.Ю. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торговельні бар'єри. Колективна монографія, Харків: Лідер, 2019. 215 с.
13. Кучеренко В. Р. Аналіз ринкової кон'юнктури: навч. посібник. Одеса: ОНЕУ, 2014. 345 с.
14. Набок І.І. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посіб. для студентів ВНЗ. К.: НАУ, 2018. 176 с.
15. Рубцова М.Ю. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посібник. К.:«ВАДЕКС», 2017. 360 с.

Електронні ресурси:

16. www.president.gov.ua
17. www.rada.gov.ua
18. www.rp.gov.ua
19. www.kmu.gov.ua
20. www.zakon.rada.gov.ua
21. www.me.gov.ua
22. www.unctad.org
23. www.wto.org
24. www.worldbank.org